

*Ma
MEMMO*

ZUKERBERG NA ŠTANDU CLIO

(Pregršt istinitih laži)

Najrašireniji sistem za nadzor u istoriji je *Fejsbuk*. Više od dve milijarde ljudi i milioni organizacija, kompanija i političkih pokreta jednom komercijalnom servisu detaljno opisuju svoje strasti, sklonosti, predubeđenja i planove. Pored toga, *Fejsbuk* prati sve veze i interakcije između ljudi i grupa, predviđa buduće veze i usmerava buduće interakcije. Čak prikuplja generalije onih koji nemaju nalog na *Fejsbuku*.

Državne uprave koriste *Fejsbuk* da bi špijunirale građane ili svakoga ko im je sumnjiv, bilo otvaranjem naloga koji liče na naloge prijatelja ili saveznika, bilo provaljujući u *Fejsbukove* sisteme da bi direktno preuzele podatke.

Svojim destruktivnim uticajem na druge medijske kompanije, industrije i institucije *Fejsbuk* narušava i njihovu sposobnost da podrže zdrav javni dijalog. *Fejsbuk* izobličuje izvore vesti i informacija na kojima demokratska republika počiva.

Dve od najbogatijih globalnih korporacija na svetu stekle su ne samo novac i uticaj, nego i ogromno poverenje građana. One služe kao modeli uspeha. Kroz njihova sočiva posmatramo svet. Njihovi rukovodioci se pozivaju da umuju i javno rasuđuju o obrazovanju, politici, zdravlju i situaciji u svetu. Oni ne prenose naše predrasude i afinitete. *Gugl* i *Fejsbuk* ih sabijaju i pojačavaju.

Fejsbuk pravi kaos i u komercijalnom svetu jer ima dominantan položaj u ekonomiji oglašavanja i skreće prihode s drugih izvora vesti i informacija. Isto tako izaziva zbrku u političkom svetu odvrćajući nam pažnju i stvarajući podele u zajednici time što širi pogrešne informacije i dezinformacije. *Fejsbuk* nas dezorijentiše. Nikako da shvatimo kako da ga uklopimo u život.

Poput kasina, slot mašina i čipsa, *Fejsbuk* je strukturisan tako da vas zaokupi, da vas dezorijentiše tek toliko da izgubite pojam o trajanju i dubini svoje zaokupljenosti tim iskustvom, te

da vas nagradi tek toliko da se često vraćate, čak i kad su vam nadohvat ruke ugodnije, bolje ili korisnije mogućnosti za ulaganje vremena i truda. To nije slučajno.

Iskustvo objavljivanja slika na *Fejsbuku* i *Instagramu* stvara naviku. Ljudi često žude za odobravanjem ili makar priznanjem svojih bližnjih. Lajkovanje fotografije zapravo znači *mislim na tebe*. Komentar bi mogao biti još rečitiji izraz pažnje. Trgovanje pažnjom, kao *ekonomija darivanja* vremena i energije, moćno je i unosno. Kao i u kocki s mašinama, nagrade (lajkovi i komentari) nailaze povremeno i nenadano. Fotografija objavljena na *Instagramu* može izazvati na desetine reakcija, dok ista ta fotografija na *Fejsbuku* možda ne izazove nijednu. Algoritmi koji određuju koje će se fotografije pojaviti u čijem izboru kod oba servisa su tajanstveni i nepredvidljivi, baš kao algoritmi koji ređaju karte u video-pokeru ili vočke u slot mašinama.

Fejsbuk je mašina za uživanje, a ono je lako i prolazno. Zato mu se stalno i vraćamo. Međutim, *Fejsbuk* je i mašina za nemir, bes i ogorčenost. Uživanje je možda lako i prolazno, ali zato je ogorčenost duboka i trajna.

Fejsbuk već prati sve pokrete i motivacije. U virtuelnoj stvarnosti bi mogao bez našeg aktivnog učešća da evidentira naš glas, maštarije i telesne kretnje. Ako postane operativni sistem našeg života, čak i ako ga ne koristimo, i dalje bi mogao da reaguje, prati, snima, profilise, sortira i isporučuje podatke, pa čak i više od toga. Proći će još dosta vremena pre nego što svi budemo konstantno povezani dok nas pod budnim okom drži šačica kompanija. *Amazonov Eko*, *Guglov Houm* i *Okulus Rift* danas su luksuzni proizvodi za najbogatije. Ali model je jasan: operativni sistem našeg života baviće se našim telom, svešću, odlukama. Pažnja će biti fakultativna. Moć će biti koncentrisanija a manipulacija neprekidna. To je svet bez strpljenja za au-

” Po naravi, temperamentu i snazi ličnosti, Donald Tramp je idealna manifestacija *Fejsbukove* kulture

tonomiju i bez prostora za demokratiju. Biće trom, kao da je pod narkozom. Neće to biti neka distopijska država koja počiva na masovnom porobljavanju, kao u *Matriksu*. Biće pomalo dosadna i pomalo zabavna. Biće to tvorevina nalik na *Vrli novi svet*.

Iskrivljena slika koju korisnici dobiju kad posmatraju svet kroz *Fejsbukovu* prizmu može da zavara i navede ljude da pomisle da njihove stavove i želje deli više ljudi nego je realno. *Fejsbuk* ipak stvara filterske mehure i pojačava sklonost potvrdi. To je kao proročanstvo koje samo sebe ispunjava. Ako dovoljno ljudi misli da će dovoljno ljudi izaći na gradski trg, onda će ljudi zaista napuniti trg. To je čudesna moć *Fejsbuka* da podstakne kratkoročne, dramatične događaje.

Industrija koja se naveliko bavi ciljanjem pomoću podataka i manipulacijom biračima mnogo je krupnija od *SCL* i *Kembridž Analitike* i širi se na svim kontinentima, svugde naustrb demokratije. *Fejsbuk* interno analizira podatke i direktno radi za kampanje, od kojih mnoge na vlast treba da dovedu autoritarne ličnosti i nacionaliste. Šta će vam *Kembridž Analitika* kad imate *Fejsbuk*.

Kad biste poželeli da kreirate medijski sistem koji bi podupro autoritarne lidere i antidemokratske pokrete, *Fejsbuk* bi bio idealan.

Po naravi, temperamentu i snazi ličnosti, Donald Tramp je idealna manifestacija *Fejsbukove* kulture.

TAHAR BEN ŽELUN u Beogradu

Jedan od najznačajnijih savremenih frankofonih pisaca Tahar Ben Želun boraviće u Beogradu 27. oktobra. Učestvovaće u programima počasnog gosta ovogodišnjeg Međunarodnog beogradskog sajma knjiga – Kraljevine Maroko i gostovaće na štandu izdavačke kuće Clio.

Njegov roman *Brak iz zadovoljstva* prevela je na srpski jezik Ljiljana Mirković, a objavila IK Clio. Tahar Ben Želun jedan je od najpopularnijih pisaca postkolonijalne Severne Afrike. Uprkos činjenici da mu je maternji jezik arapski, celokupno književno delo napisano je na francuskom.

Rođen je 1. decembra 1944. u Fesu. Završio arapsko-francusku osnovnu školu i pohađao francuski srednju školu u Tanžeru, a kasnije se preselio u Rabat na studije filozofije na *Univerzitetu Mohamed V.* Sredinom 1960-ih protestovao je protiv nasilnog ponašanja marokanske policije. Bio je uhapšen i kažnjen. Nakon toga napisao je svoju prvu zbirku pesama 1971. godine.

Emigrirao je iz Maroka u Francusku i upisao *Univerzitet* u Parizu. Saradivao je u književnom časopisu *Svet*, doktorirao iz oblasti psihijatrije i socijalnog rada. Njegovo iskustvo psihoterapeuta koristio je u svom plodnom stvaralaštvu. Autor je više od dvadeset romana i pesničkih zbirki. Za svoj šesti roman *Sveta noć* dobio je *Gonkurovu nagradu* 1987. godine. Ben Želun prvi je Marokanski pisac koji je dobio ovo prestižno književno priznanje.

CRNO-BELI SVET

Radnja romana *Brak iz zadovoljstva* počinje u Maroku pedesetih godina prošlog veka, ali se, zapravo, bavi aktuelnim društvenim problemima, prvenstveno problemom razizma. Amir, trgovac iz Fesa, svake godine poslovno putuje u Dakar. Tamo, prema islamskom običaju koji putnicima dozvoljava da tokom odsustvovanja od kuće ugovore privremeni brak, takozvani brak iz zadovoljstva, Amir sklapa takav brak na određeno vreme sa Nabu, prelepom crkinjom iz naroda Pel. Ali, između njih se razvija istinska ljubav i Amir uzima Nabu za drugu suprugu i odvodi je sa sobom u Fes. Nabu, koja se suočava s ljubomorom prve, bele žene, ali i sa svakodnevnim rasizmom, fundamentalizmom i netolerancijom, ubrzo rađa blizance. Jedan dečak je beo, drugi crn, a njihove sudbine će se veoma razlikovati. Dok je beli bliznac savršeno integrisan u društvo, crno dete će postati žrtva boje svoje kože.

na

63. MEĐUNARODNOM BEOGRADSKOM SAJMU KNJIGA

od 21. do 28. oktobra

edicija gral / beletristika

Tajib Salih
SEZONA SEOBE NA SEVER
preveo sa arapskog
Sprsko Lešarić

Sezona seobe na sever mnogi kritičari ubrajaju u šest najboljih arapskih romana, a istaknuti pisci drže da je ova knjiga na modernu arapsku prozu uticala znatno više od ostalih ostvarenja tog jezičkog područja. Zbog bajkovite intrinzičnosti zapleta koji teče unazad, s pričom unutar priče, i erotskih motiva koji igraju ulogu detonatora glavnih zbivanja, kaže se da je *obrnuti 1001 noć*. Kritičari lista *Gardian* svrstali su ga u sto najboljih romana svih vremena.

Jicak Bar Josef
SEĆANJE NA LJUBAV
prevela sa hebrejskog
Dušica Jovanović Čvorić

Sećanje na ljubav je autobiografski roman, topli i osećajna priča. Radnja počinje smrću piščevog oca koji je i sam bio čuveni književnik Jošua Bar Josef. Njegov, sada već sredovečan sin, pokušava da shvati svog oca. Sin ga obažava i u isto vreme ga se plaši, divi mu se, ali ga se i gnuša. Jicak Bar Josef nam iznosi zadivljujuću priču o ovom komplikovanom odnosu, priča o bolnom odrastanju u čoveka koji je ostao razapet suprotstavljenim svetovima i osećanjima koja vode borbu u njegovoj duši.

Dijego de Silva
BRAČNA TERAPIJA ZA LJUBAVNIKE
prevela sa italijanskog
Ana Marković

Modesto i Viviana su dvoje ljubavnika, oboje zarobljeni u nesrećnim brakovima. Podvrgavaju se bračnoj terapiji, ne bi li odlučili da li da nastave sa svojim dvojnim životima, ili da započnu novi, zajednički život, napuštajući svoje supružnike. Bračni terapeut je zbunjen zahtevom da analizira odnos između ljubavnika, koji su se već otudili od svojih brakova i porodica, izgubili sposobnost da vole. Ipak, prihvata se posla, i postaje toliko upleten da rizikuje da izgubi profesionalnu etiku...

Karmen Martin Gaité
IZA ZAVESE
prevela sa španskog
Biljana Isailović

U učalnu sredinu varošice dolazi stranac Pablo Klajn, mladi profesor nemačkog jezika. Već sama njegova pojava izaziva komešanje i nemir... U frankističkoj atmosferi totalitarnog društva i malograđanskog licemerja, kao reakcije na čvrsto uspostavljen sistem vrednosti, a na štetu svake individualnosti, roman govori o tome kako se pojedinaac suočava s takvom stvarnošću, pokušavajući da nađe sopstveno mesto u takvom sistemu i svoj život učini mislenim i srećnim.

Dimitris Sotakis
PRICA O SUPERMARKETU
Prevela sa grčkog
Mina Radulović

Blizeći se četrdesetoj godini, novinar studentskog časopisa *Nekus* živi miran i monoton život na Novom Zelandu. Prilikom službenog puta na Novu Gvineju, brod kojim plovi doživljava brodolom i oni jedini

uspeva da preživi. Kao brodolomnik, rešava da na svom pustom ostrvu otvori supermarket, da stekne novac i dobar glas, ne bi li uspeo što više na društvenoj lestevici, što mu je oduvek bio neostvaren san.

Olivije Bles
BESEDA JEDNOG DRVETA O KRHKOSTI LJUDI
prevela sa francuskog
Ljiljana Mirković

Priča ovog romana dešava se u Kini u kojoj prepoznajemo sudbinu zemalja u tranziciji. Pored otmnosti jedne stare civilizacije, ovde otkrivamo i pero izuzetnog stiliste. Prikazuje fabrike koje su izgubile namenu, zaboravljena skladišta, napuštene železničke pruge, siromaštvo običnog sveta. To je život predgrađa. Nasuprot tome, u centru grada iznikle su kule s raskošnim stanovima i radnjama koje naseljavaju kapitalisti na delu. Suptilno hvata globalizaciju koja u Kini donosi silovite promene.

Stefan Čapaliku
SVAKO POLUDI NA SVOJ NAČIN
preveo sa albanskog
Danilo Brajović

Roman *Svako poludi na svoj način*, smešten u grad Škadar, obuhvata vreme od dve decenije tokom komunističke prošlosti Albanije. To je period obeležen prelomnim događajima, s jedne strane dešavanja iz 1967, kada je Albanija proglašena ateističkom državom (prvom i jedinom zvaničnom u istoriji) i sa druge strane smrću njenog rođonačelnika, diktatora Envera Hodže, 1985. godine.

Klepsidra
KLIPSIDRA
edicija klepsida / esejстика, biografije

Mihail Sebastian
VEĆ DVE HIJLADE GODINA
preveo sa rumunskog
Đura Miočinić

Radnja romana *Već dve hiljade godina...* počinje dvadesetih godina prošlog veka. Jevrejske studente napadaju i tuku drugi studenti. Glavni lik primećuje da batine koje dobijaju njegove kolege Jevreji oblikuju i snaže *Jevrejima* u njima, čime razvija određenu svest o pripadnosti. On ne želi da negira niti da bude definisan svojim jevrejstvom.

Dragoslav Simić
GLASOM PISANA ISTORIJA

U knjizi Dragoslava Simića sačinjen je izbor iz bogate zaostavštine višedecenijskog serijala radiofonске emisije *Govori da bih te video*. Ispricane živim jezikom, te neponovljivo ispostvise nas pozivaju da im se nebrojeno puta vraćamo i da, na izvestan način, ukrštamo ili paralelno pratimo različite životne puteve i neobične sudbine kojima je protkana naša istorija.

CLIO edicija agora / sociologija, antropologija, studije kulture

Jelena Todorović
VEČNA SADAŠNJOST – Barokna kultura u modernoj književnosti

Primeri koje proučava Jelena Todorović (*Nevidljivi gradovi* Itala Kalvina, *Saturnovi prstenovi* V. G. Zebalda i *Išlednik* Dragana Velikića) nisu dela koja su po svojoj strukturi namerno barokna, niti im se radnja odvija u baroknom dobu. To su dela u kojima je barok prisutan kao estetski princip, kao nevidljivo nasleđe koje oblikuje pogled na svet njihovih junaka. Barokno je osećanje prostora u kome oni žive, kao i način na koji su u tom svetu prepleteni mašta i stvarnost.

Todor Kuljić
PROGNANI POJMOVI – Neoliberalna pojmovna revizija misli o društvu

Zašto su izbačeni pojmovi humanizam, eksploatacija i revolucija, a uvedeni tranzicija, transformacija i društvena isključenost? Reč je o čitanju promena društva preko promena pojmova za njihovo objašnjenje. Na novi način analizirani su represivna tolerancija, pravđenje kapitalizma u 21. veku, kolebanje misli o društvu između starih i novih pojmova i praktične posledice progona antikapitalizma iz rečnika hegemonie neoliberalne misli o društvu.

Branka Prpa
SRPSKI INTELEKTUALCI I JUGOSLAVIJA 1918-1929

Ova knjiga, zasnovana na brojnim arhivskim dokumentima i literaturi, obiluje podacima o mišljenjima i stavovima srpskih intelektualaca o vremenu u kom su živeli i stvarali i o problemima države čiji su stanovnici bili. Nema iple poznatijeg akademika, profesora univerziteta, publiciste ili književnika čija argumentacija nije uključena u ovu knjigu, od Jovana Cvijika, Jovana Žujovića, Slobodana Jovanovića, Ljubomira Stojanovića, Milana Grola do Branislava Nušića, Miloša Crnjanskog ili Justina Popovića.

GRADOVI BALKANA, GRADOVI EVROPE – Studije u urbanom razvoju postosmanskih prestonica 1830-1923. priredili Armando Pitasio, Marko Dogo prevela sa italijanskog Alenka Zdešar Čirilović

Bilo da je reč o rešenju srednjovekovnih zidina ili uklanjanju starih četvrti iz osmanskog perioda, jasno je da su gradovi Balkana i Evrope, svaki sa svog istorijskog, političkog i kulturnološkog polazišta, prolazili kroz slične procese radikalnog preosmišljavanja. Te transformacije gradova, koje su planski sprovedene u XIX veku, bile su ključni događaji urbane istorije. Upravo njima je strukturalno i vizuelno definisana sama ideja grada, koja i danas čini važan deo kolektivnog identiteta i savremene urbane kulture.

Ketrin Hiki
MINHENSKO SKRIVENO UMETNIČKO BLAGO – Hitlerov trgovac i njegovo tajno nasleđe
prevela sa engleskog
Ksenija Todorović

Gotovo slučajno otkriće skrivenog umetničkog blaga pre nekoliko godina u Minhenu izazvalo je lavinu pitanja na koja nastoje da pruže adekvatne odgovore armija državnih ustanova i privatnih pravnikā, advokata, boraca za ljudska prava i istraživača žrtava Holokausta, zastupnika ostarelog, nemoćnog i poremećenog, sada već pokojnog Kornelija Gurita...

CLIO edicija polis / istorija

Tomas Kaufman
SPASENI I PROKLETI
prevela sa nemačkog
Maja Matić

Reformacija je izmenila svet više no bilo koji drugi događaj od kraja antike, a posle nje katolicizam nikada više nije bio isti. Tomas Kaufman pripoveda istoriju ove verske revolucije u periodu dužem od sto godina i u potpunosti savremenim čitaocima dočarava dramu žestoke borbe za nebesko spasenje i zemaljsku moć. Reformacija je nastala daleko od političkih, etičkih i kulturnih centara Evrope, a ipak je pokrenula čitav kontinent.

Miloš Ković
DIZRAELI I ISTOČNO PITANJE

Britanski državnik Bendžamin Dizraeli je, kao dvostruki premijer, ideolog modernog konzervativizma i popularni romanopisac, u istoriji svoje zemlje ostavio dubok trag. Na vrhuncu moći on se, međutim, na odlučujući način umešao i u istoriju Balkanskog poluostrva. U ovoj knjizi istraženi su ključni uticaji koji su, u svesti budućeg britanskog premijera, od vremena njegove rane mladosti, uobličili shvatanja koja će ga voditi u tim sudbonosnim danima, između 1875. i 1878. godine.

Stevan K. Pavlović
ISTORIJA BALKANA (III izdanje)

Pokušaj razumevanja istorije Balkana, njegovih političkih, ideoloških, ekonomskih, društvenih i kulturnih problema kao zajedničkih, pomaže ljubim i dubljem razumevanju realnosti, međusobne zavisnosti istorije i tla, pa čak i razumevanju istorije ovog nemirnog područja danas. Otvorili su nova polja istraživanja Balkana, autor je uputio svojevrstan izazov savremenoj svetskoj i domaćoj istoriografiji.

Staća Babić
METARHEOLOGIJA – Ogled o uslovima znanja o prošlosti

Knjiga Staće Babić, *Metarheologija – Ogled o uslovima znanja o prošlosti* će i široj kulturnoj, naučnoj i intelektualnoj javnosti konačno objasniti čime se to arheologija bavi, te razbiti zablude da arheolozi iskopavaju stare lonce i zakopano blago, već naprotiv, ubedljivo pokazati da oni proizvode znanje o prošlosti. A to znanje nije antiavarski luksuz već je od vitalnog značaja za našu sadašnjost, za dinamično društvo i za nas same, danas i ovde.

ARS CLIO edicija ars / umetnost

Iva Nenić
GUSLARKE I SVIRAČICE NA TRADICIONALNIM INSTRUMENTIMA

Autorka pokreće raspravu odnosa identitetske politike i muzike. Posvećenost temi žena koje su u istoriji i danas preuzimale identitete koji se u stereotipnim prikazima ne smatraju ženskim identitetima, i posebno to predstavljajući kroz muziku, kao izvođačku praksu i kao određeni umetničko-životni etos, autorka je načinila značajan proboj.

Dejvid A. Kuk
ISTORIJA FILMA (u dva toma)
prevela sa engleskog
Jelena Petrović

Istorija filma Dejvida A. Kuka sveobuhvatni je vodič kroz filmsku umetnost od njenih početaka do današnjih dana. Autor obrađuje sve bitne aspekte filma i filmskog stvaralaštva i ujedno nas upoznaje sa tehnološkim, društvenim i ekonomskim kontekstom u kom je nastala i razvijala se svetska kinematografija. U istorijskim pregled Kuk značaki uklapa detaljnu analizu najznačajnijih filmskih ostvarenja. Nivo izdanje nudi iscrpan pregled promena koje su se dogodile u savremenoj kinematografiji: od digitalnih inovacija i njihovog uticaja na distribuciju, potrošnju i nezavisnu produkciju filmova, do ispitivanja mogućnosti za formiranje globalnog filmskog pejzaža.

CLIO edicija imago / psihologija, psihijatrija

Vamik Volkan
IMIGRANTI I IZBEGLICE
prevod sa engleskog
Indira Funduk

U ovoj studiji autor izlaže svoja iskustva, govoreći o psihologiji imigranata i izbeglika kao i onih koji se kreću njihovim stazama. Knjiga je pisana jasnim, razumljivim jezikom, koji može biti blizak pomagačima iz različitih profesija, dakle ne samo analitičarima, a koji se susreću sa ovom populacijom u svakodnevnom radu. Iako je tema knjige pr svega korisna za stručnjake i praktičare, ona može biti zanimljiva i široj publici kao refleksija na sopstvenu prošlost i iskustvo.

Dragan Popadić,
Zoran Pavlović,
Iris Zeželj
ALATKE ISTRAŽIVAČA – Metodi i tehnike istraživanja u društvenim naukama

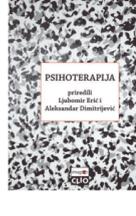

U vreme u kojem smo suočeni kako sa zabrinjavajućim porastom antintelektualizma, tako i nekritičke mistifikacije naučnih istraživanja, ova knjiga podržava istraživače da budu svesni da je istraživanje više od korektnih primena pojedinih metoda i tehnika, a čitaoc da budu aktivni korisnici nalaza istraživanja u društvenim

63. međunarodni beogradski sajam knjiga
63rd International Belgrade Book Fair
21-28. oktobar 2018.
الدورة 63 لمعرض بيلغراد للكتاب

naukama. Ova knjiga, koja metode opisuje kao *alate* za razmišljanje o problemima, i sama će postati alat onima koji tek ulaze u oblast istraživanja, ili bi želeli da provere svoje razumevanje pojedinih pristupa i metoda.

PSIHOTERAPIJA priredili Ljubomir Erić i Aleksandar Dimitrijević
Peto izmenjeno i dopunjeno izdanje

Najistaknutiji domaći stručnjaci i nekadašnji beogradski studenti koji sada predaju u Londonu, Sent Luisu ili Sidneju, okupili su se da bi prikazali najvažnije trendove u psihoanalitičkim, kognitivno-bihavioralnim, odnosno grupnim i porodičnim pristupima psihoterapiji. Svako poglavlje doneće definiciju, istorijat i osnovne elemente svakog od pravaca, a posebna pažnja biće posvećena etičkim standardima i istraživačkim potvrdama efikasnosti psihoterapijskih tretmana.

MULTIMEDIA CLIO edicija multimedia

Siva Vaidianatan
ANTIDRUSTVENE MEDIJE – Kako nas Fejsbuk razdvaja i podriva demokratiju
prevela sa engleskog
Jelena Petrović

U svojoj knjizi Siva Vaidianatan objašnjava kako je *Fejsbuk*, od bezazaleno sajtā harvardskih studenata, izrastao u silu koja, iako život može da učini nešto ugodnijim, demokraciju čini daleko izazovnijom. To je priča o gordosti sa dobrim namerama, misionarskom duhu i ideologiji koja kompjuterski kod vidi kao univerzalno rešenje za sve ljudske probleme. I osuda, kako su društveni mediji uticali na pogoršanje demokratske kulture širom sveta.

MUSEUM CLIO edicija museum

Joze van Dejk
POSREDOVANA SEĆANJA U DIGITALNOM DOBU
prevela sa engleskog
Jelena Kosovac

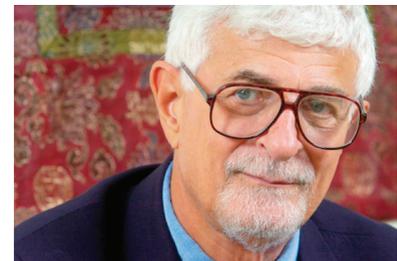
U sedam poglavlja autorka je ponudila elemente za razumevanje kulture sećanja, zašto i na koji način je ono važno, te šta ono znači u eri tehnološkog, društvenog i kulturnog preobražaja. Knjiga je predstavljala veliki doprinos ponovnom uobličavanju značenja kulture sećanja koje se menja u vremenu razizacije, kao i o poveživanju brojnih stanovništa različitih disciplina kako bi se otkrili novi pogledi na ovo fascinantnu temu.

B+ CLIO edicija B+

Vesna Cmrogorac
JAVNE BIBLIOTKE I DEMOKRATIJA

Sistematska razrada modela koje javna biblioteka može primeniti u cilju odgovornog i relevantnog angažmana u svakodnevnom životu svoje zajednice u slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja – tema je ovoga rada. Značaj dobro i pravovremeno informisanog građanina kao ključnog člona demokratskog društva predstavlja polazište ideje o savremenoj biblioteci kao *pristupnoj tački za lokalne službe*. Time javna biblioteka u XXI veku gradi svoj novi identitet kao društveno odgovorna ustanova u kojoj se ostvaruje socijalna pravda.

VOLKAN VAMIK u Beogradu

Profesor dr Volkan Vamik gost je Beograda, Sajma knjiga i izdavačke kuće Clio. Budući da je u okviru *Spikers programa, Američka ambasada* podržala je dolazak profesora Volkana u Srbiju. Knjiga *Imigranti i izbeglice* biće predstavljana na zajedničkom štandu *Bibliotekarskog društva Srbije i Američke ambasade*.

Vamik D. Volkan profesor je emeritus psihijatrije na Univerzitetu *Virdžinija*, emeritus trenera i supervizije analize na *Vašington Institutu za psihoanalizu* i naučni saradnik *Erik Erikson Instituta u Ostin Rigs centru* u Masačusetsu. Dobitnik je nagrade *Sigmund Frojd* koju do deljuje grad Beč u saradnji sa *Svetskim psihoanalitičkim savetom*, a 2015 dobio je i *Sigurni* nagradu u počasno dostignuće za unapređenje psihoanalize.

Dr Volkan bio je član *Međunarodne pregovaračke mreže (IM)*, čiji je direktor bio bivši američki predsednik Džimi Karter (1989-2000), a takođe i član Radne grupe za teror i terorizam pri *Međunarodnom udruženju psihoanalitičara*. Bio je privremeni konsultant *Svetske zdravstvene organizacije (WHO)* u Albaniji i Makedoniji. Imao je privilegiju da se kao glavni govornik obrati u Keiptaunu, u Južnoj Africi 2006, na proslavi u čast nadbiskupa Dezmonda Tutua, borca za ljudska prava i desetogodišnje *Komisije za istinu i pomirenje*. Takođe je nekoliko puta bio nominovan za *Nobelovu nagradu za mir*, pri čemu je dobio preporuke iz dvadeset sedam zemalja.

IZ PREGOVORA SRPSKOM IZDANJU

Ovo je prava knjiga u pravo vreme. Vamik Volkan posvetio je svoj profesionalni rad razumevanju psihologije velikih grupa u nameri da političarima, donosiocima odluka i široj publici omogući saznanja o kolektivnom ljudskom ponašanju. Autor opisuje različite aspekte psihologije izbeglika i imigranata, kao i ljudi koji ih primaju u svojim zemljama. Ova knjiga mi je pomogla da bolje razumem ono sa čim se sada suočavamo u Nemačkoj i širom Evrope. Smatram da su autorova opažanja i zaključci od vitalnog značaja za pronalaženje načina kako da se nosimo sa izbegličkom krizom na konstruktivan način. Ovu knjigu od srca preporučujem, ne samo psihoanalitičarima, već i široj publici. *Dr Sci Regina Solc*

SREĆAN ŠTO JE KNJIGA DOSTUPNA NA SRPSKOM

U ovoj knjizi ispituju se neka zajednička psihološka putovanja koja doživljavaju izbeglice i azilanti. Takođe istražuje različite psihološke odgovore na pridošlice od strane ljudi u zemljama domaćina. Srbija, s obzirom da pripada području takozvane *Balkanske rute* izbeglika koje pokušavaju da uđu u srednju Evropu, ima svoju ulogu u nošenju sa problemima sa kojima se oni sreću na tom putu.

Srećan sam i počastvovan što je ova knjiga sada dostupna na srpskom jeziku. Sada mogu lako da podelim svoje nalaze sa svojim srpskim kolegama i drugim zainteresovanim za ove teme.

Vamik D. Volkan
(Charlottesville, VA, 16. maj 2018)

Dr Milena Dragičević Šešić
UMETNOST I KULTURA OTPORA

Reč je o odlično napisanoj i veoma dobro dokumentovanoj knjizi, čiji najbolji deo je posvećen estetici savremenog postdramskog pozorišta, praksama koje ne samo što ne koriste dramski tekst kao svoje polazište, već u njima dolazi do brisanja granica među umetnostima: od umetnosti performansa do pozorišta potlačenog i nevidljivog pozorišta Augusta Boala koji je svoje sledbenike našao u *Dah teatru* i u angažovanom pozorištu Zorice Jevremović.

Aleksandra Jovičević, La Sapienza, Rim

Ova studija uspeva da predmetu istraživanja pristupi iz više perspektiva, ukazujući na domete i značenja umetničkih praksi. Ona pokazuje da umetnost može da prethodi društvenoj pobuni, artikulišući umetničkim sredstvima suštinu problema; da umetničkom praksom bude paradigma društvenog procesa i time ga estetski legitimise; da se inspiriše pobunom i održava njen duh živim, te da ostaje u posedu aktera i kada pobuna postane istorijskom činjenicom, svejedno da li je reč o pobjedi ili porazu.

Branimir Stojković, Fakultet političkih nauka, Beograd

Dr Dragičević Šešić paralelno razmatra tri kompleksna i silovita društvenopolitička i kulturna procesa: tranziciju iz socijalizma u razdoblje primitivnog kapitalizma oličenog u konzumerizmu i merkantilizmu; porast i etabliranje kleronacionalističkih društvenih mitologija i tehnološku revoluciju oličenu u digitalizaciji okruženja. Analize seciraju različite forme društvene izvedbe i performativne prakse otpora, bilo da je riječ o otporu ustaljenim i okoštanim umjetničkim formama ili o kulturnom i političkom otporu dominantnim dogmama i ideologijama **mainstreama**.

Darko Lukić, Univerzitet u Zagrebu

Polazeći od uverenja da je sloboda ograničena na **kulu od slonovače** umetničkog ateljea ili kontrolisanog polja ustanova kulture – samo drugi vid neslobode, prof. dr Milena Dragičević Šešić je nakon 25 godina priredila za štampu nastavak knjige **Umetnost i alternativa**, reaktuelizujući pitanje značaja i uloge alternativne kulturne i umetničke scene u Srbiji u periodu od 1990. do 2000, zalažući se za otvorenu, participativnu kulturnu politiku.

Vesna Đukić, Fakultet dramskih umetnosti, Beograd

Dr Milena Dragičević Šešić, profesorka *Menadžmenta u kulturi i Teorije medija*; rektorka *Univerziteta umetnosti* (2001-2004); direktorka Instituta za pozorište, film, radio i televiziju *Fakulteta dramskih umetnosti*; gost predavač na univerzitetima širom sveta; ekspertkinja Saveta Evrope, UNESCO, *Evropske kulturne fondacije*; predsednica žirija *Evropske nagrade za kulturnu politiku*.

Objavila 17 knjiga: *Kultura i umetnost otpora* (2018), *Vers les nouvelles politiques culturelles* (2013), *Umetnost i alternativa* (1992), *Kultura – menadžment, animacija, marketing* sa B. Stojkovićem, *Menadžment umetnosti u turbulentnim okolnostima* (sa S. Dragojevićem, 2005), *Interkulturalna medijacija na Balkanu* (sa S. Dragojevićem, 2004), *Neofolk kultura* (1994), *Vers les nouvelles*

politiques culturelles (2015); priredila zbornike *Cultural Sustainability in European Cities: Imagining Europolis* (2015), *Cultural policy in times of rising populism – KPY Istanbul* (2018) i dr. Njene knjige su prevedene na 17 jezika. Dobitnica je francuskog *Ordena Komandira Akademске Palme* 2003. i *Velike zlatne plakete Univerziteta umetnosti* 2004.

Nina Mihaljinac
UMETNOST I POLITIKE SEĆANJA

Knjiga *Umetnost i politike sećanja: trauma 1999*. Nine Mihaljinac predstavlja svedočanstvo o NATO bombardovanju SRJ, nestanku Jugoslavije i ekonomsko-političkim implikacijama ratova, umetničkoj i medijskoj sceni i kustoskim praksama s kraja XX i početka XXI veka, kulturi sećanja i kulturnoj politici u Srbiji. To je prvo istraživanje i najveća kolekcija na temu bombardovanja, koja obuhvata preko sto pedeset radova domaćih i inostranih umetnika različitih generacija i nekad sasvim udaljenih poetika, političkih pozicija i iskustava (neki su bili u Srbiji, neki na Kosovu, u izbeglištvu, u dijaspori, mobilisani ili u poziciji nevoljnih svedoka). Radovi su istovremeno određeni kao subjektivna sećanja i istorijski tekstovi, ali i kao izrazi psiholoških reakcija na kolektivnu traumu, a putem analize umetničkih svedočanstava autorka pruža svoj pogled na aktuelnu ekonomsku i političku situaciju Srbije i sveta.

Za globalni kontekst tema je značajna jer se radi o prvom *virtuelnom, globalnom, internet ratu* (Virilio, Ignjatijef, Čomski), pa se u kontekstu bombardovanja mogu istražiti i diskutovati negativni efekti razvoja globalne ekonomije, postkolonijalizma, problemi kontrole, nadziranja, i uopšte – budućnosti sveta.

Dr Nina Mihaljinac (Beograd, 1987) je diplomirala menadžment u kulturi na FDU u Beogradu i doktorirala na *Univerzitetu umetnosti* u oblasti *Teorija umetnosti i medija*. Docentkinja na Katedri za menadžment i produkciju pozorišta, radija i kulture FDU i na UNESCO katedri za *Menadžment u kulturi i kulturnu politiku Univerziteta umetnosti* u Beogradu. Gostujući je predavač na *Univerzitetu Lion 2*, Francuska. Osnovala je Centar za umetnička istraživanja *Vidi još*; menadžer je projekata *Deska Kreativna Evropa Srbija*. U Ministarstvu kulture RS radila je na različitim projektima u oblasti savremenih vizuelnih umetnosti.

Objavila je četiri monografije i više od 15 naučnih i stručnih radova u domaćim i međunarodnim publikacijama. Takođe je imala samostalnu izložbu *Karte* u galeriji *Zvono* u Beogradu 2018. godine.

PROGRAMI TOKOM 63. SAJMA KNJIGA

21-28. OKTOBAR 2018.

Ponedeljak, 22. oktobar

13:00 - Predstavljanje knjige **Džek Keruak i Alen Ginsberg: Izabrana pisma**. Učestvuju: Muharem Bazdulj, Predrag Šarčević, Zoran Hamović, Tijana Bežanić.

Utorak, 23. oktobar

15:00 - predstavljanje knjige Dragoslava Simića, **Glasom pisana istorija**, u sali Borislav Pečić.

16:00 - Predstavljanje knjige Vamika Volkana **Imigranti i izbeglice**.

Učestvuju: dr Tamara Džamonja Ignjatović, dr Aleksandar Dimitrijević, Zoran Hamović, prof. dr Vamik Volkan.

Sreda, 24. oktobar

Na rumunskom štandu. Hala 2A, štand 2229

17:00 – Predstavljanje knjige Mihajla Sebastijana **Već dve hiljade godina...**

Učestvuju: Đura Miočinović, Mirosljub Stojanović

Subota, 27. oktobar

12:00 - Dan otvorenog pristupa: razgovor o knjizi **Otvoreni pristup** Petera Subera, nakon koje sledi okrugli sto *Biblioteke, otvoreni pristup i digitalna humanistika*. Učestvuju: Gordana Ljubanović, Pero Šipka, Biljana Kosanović, Bogdan Trifunović, Milica Ševkušić.

Od 17:30 do 18:00 potpisuje svoje knjige **Brak iz zadovoljstva** na štandu IP *Clio*.

63. Međunarodni beogradski sajam knjiga

21-28. oktobar 2018.

Arena hale 1
Beogradski sajam

Uskoro!

POPULIZAM
I MEDIJI